

Forfatter: Motzfeldt, Peter

Titel: BREV TIL: Christie, Wilhelm Frimann Koren FRA: Motzfeldt, Peter (1817-03-02)

Citation: Motzfeldt, Peter: "BREV TIL: Christie, Wilhelm Frimann Koren FRA: Motzfeldt, Peter (1817-03-02)", i *Breve fra Danske og Norske, især i Tiden nærmest efter Adskillelsen*, Gyldendalske Boghandel, s. 271. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001990951-000-shoot-L0019909510000142.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Breve fra Danske og Norske, især i Tiden nærmest efter Adskillelsen

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

*Christiania 2den Marts 1817.
(Adresse til Bergen).*

Kjære Christie!

Om den Sag, som ligger os begge meget paa Hjerte, har jeg endnu intet at tilskrive Dig. Endnu har jeg intet Svar faaet fra Treschow, — det er nok altsaa udenfor al Tvivl, at Manden er bleven stødt; thi syg er han ikke, det veed jeg. Jeg har ei heller hørt noget fra Stockholm, angaaende hvad man egentlig foretager sig med Stolen. Anledningen til, at jeg nu idag begynder paa et Brev til Dig, er den Anordning om Modificationer i Henseende til Bankindskuddene, som Du seer er indkommen. Sagen er af den Vigtighed og af den særdeles Natur, at jeg skylder at gjøre Dig Rede for min Mening i den. Du mener formodentlig, at jeg har protesteret imod den. Nei! det har jeg ikke. At Regjeringen ikke stricte var berettiget til at give en saadan Anordning, det tilstaaer jeg oprigtig fors. 272 Dig. Men hvor var da den bestemte Mofeldt Henne, som ei protesterede? vil Du vel sige; og det er dette Spørgsmaal, som jeg vil besvare Dig. At et Storthing vil tiltale Statsraaderne for denne Sag, er ikke urimeligt at formode, — og at en Rigsret fældte dem derfor, vilde ei være uretfærdigt, om det end maaske ei var saa aldeles billigt. Men dersom den omhandlede Anordning var nødvendig, og dersom den virker det Gode at gjøre Banken muelig uden at ødelægge den halve Deel af Folket, eller dog eu stor Deel deraf, — saa er det jo dog bedre, at 8 Statsraader straffes, end at enten Banken aldeles ikke kom istand, eller at en stor Deel Familier bleve ruinerede, deels directe ved de paalagte Indskud, deels ved Aagerkarles og Cours-Speculanters Nederdrægtighed. Jeg vil nu i Fortrolighed fortælle Dig, hvorledes Anordningen er bleven til. Forslaget kom fra Wedel. Det var meget velskrevet; men det var forskjelligt fra, hvad der siden blev vedtaget, i den vigtige Omstændighed, at Wedel vilde have, at de Rigsbanksedler, der kom ind for Indskud, skulde blot tilintetgjøres, uden at der for dem skulde tilveiebringes ædle Metaller. W.s Forslag var meget vidtløftigt. Jeg vedlægger her en Extract deraf, hvoraf Du formodentlig vil forstaa dets hele Tendents. Dette Forslag circulerede mellem Statsraaderne, førend det blev foredraget i Raadet. Det gik om i følgende Orden: Sommerhjelm, Diriks, Mofeldt, Krogh og Fasting. Sommerhjelm erklærede sig aldeles enig i Forslaget; Diriks ligeledes, dog vilde han have Indskuddene erlagte med 30 Rbdl., istedetfor 25 pr. Specie. Jeg skrev en udførlig Betænkning derover, hvoraf jeg her vedlægger Afskrift. Begyndelsen deraf har Hensyn til, at de to foregaaende Raader havde anseet Forslaget som aldeles overensstemmende med Constitutionen, saasom det efter deres Formening kun i det høieste forandrede Tiden for de ædle Metaller Erlæggelse i Banken. Hvad jeg har anført om Fordelen for Landet i det Hele ved at faa Sedlerne indførts. 273 efter et ringere Forhold, er med Hensyn til, at Forslaget anførte denne Fordeel som særdeles væsentlig for Landet, og som et Motiv til Forslagets Antagelse. Mit Raisonnement derom er maaske temmelig utydeligt, men dersom Du gider tænke derover, indtil Du forstaaer min Mening, saa mener jeg, at Du vil finde den rigtig. Den modsatte er det, som anti-Garantisterne vidste at gjøre gjældende. Der er vel ogsaa meget i det Øvrige af min Betænkning, som kunde behøve Commentar, men Du faar nu see til at gjætte min Mening, om det interesserer Dig at vide den. At jeg saa temmelig bestemt taler om Muligheden af et Laan, har sin Grund i, at A. Konow allerede forhen havde tilskrevet mig, at han troede vist, at et udenlandsk Laan maatte faaes for 6 prCt. Krogh tiltraadte i det Hele min Formening. Fasting var af den Mening, at Regjeringen aldeles ikke burde befatte sig med denne Sag. Men da Sagen derefter blev foredraget i Raadet, traadte han over til min Mening, og efter mange haarde Ventilationer blev da Anordningen vedtagen at foreslaaes for Hs. Majestæt saaledes, som den er udkommen. Jeg frafaldt ogsaa tilsidst min Paastand om, at Kongen skulde oplyses om, at Anordningen var udenfor Regjeringens Competenee — stricte taget, da man, og nok med Grund, anførte: at der ei var nogen Nødvendighed i, at en Indstilling, som kan blive og vil blive Storthinget forelagt, — selv anklager sig. De Betænkninger, som ere givne af Raaderne ved Forslagets Circulation, ere overalt private og kommer ei i nogen Protokol. Heraf følger altsaa, at Alt, hvad jeg om denne Sag her meddeler Dig, er mellem os, dog kan Du gjerne — med Bemærkning om Taushed — lade Hagerup faa Deel deraf; thi i denne Sag vilde jeg gjerne, at Du og han maa sættes istand til at bedømme min Fremgangsmaade, efter hvad den virkelig har været. Hvad ellers angaar enten et rigtigt eller urigtigt Aftryk i den ubestandige Materie, som saa mange ere ængstelige for — jeg meners. 274 Folkets Stemme (vox populi), — da har jeg engang sat mig i Hovedet, at Aftrykket i mit Indre er paalideligere, naar jeg kun oprigtigen betragter det. Jeg havde for mig selv en Grund til at entrere i den omhandlede Anordning, som jeg just ei saa lige kunde sætte i Betænkningen. Dersom Anordningen ei kom ud, — Banken ei kom istand, — eller der blev Spectacler i Landet om dette, og man maatte kalde et overordentlig Storthing, — hvad vilde skee, om man proponerede Storthinget den Udvei, at sammensmelte to Rigers Pengevæsen? — Til Storthingets Præsident vil jeg ei sige, hvad jeg befygter Udfaldet kunde blive. Til Slutning vil jeg nu bemærke, at Anordningen ingenlunde — som jeg ogsaa forndsaa — vil være af saa betydelige Følger, som den maaske af Mange tiltroes; thi om saare kort Tid vil man faa en Specie for mindre end 25 Rbdl., da et Pund Sterl. nu allerede faaes for 100 Rbdl., — og altsaa ophører Anordningens directe Virkning; men indirecte vil den, efter min bestemte Overbeviisning, have en meget velgjørende Virkning, den nemlig, at 1 Species ei kan blive de Indskudspligtige dyrere end 25 Rbdl., da den derimod — uden denne Anordning — i denne Tid vist vilde bleven dreven op til 40 a 50 Rbdl. — Lad mig nu vide Din oprigtige og uforbeholdne Mening om min Fremgangsmaade i denne Sag. Hvad skeet er, kan ei forandres, — og jeg angrer det ikke; thi jeg gjorde det saadan, som jeg formanede at bedømme det; men det er mig vigtigt at vide Din Mening, ei blot som fortrolig Ven, men som den Mand, hvis Dom herover maaske kan give mig Veiledning for lignende Sager, — eller for Følger af denne, hvilke maaske længere hen kunde komme under Ventilation. — Jeg venter nu Brev fra Dig med Posten paa Tirsdag. — Mørner kommer tilbage

Motzfeldt, Peter, *Breve fra Danske og Norske, især i Tiden nærmest efter Adskillelsen,*

paa Torsdag.

L Daae, Breve fra Danske og Norske.

18

Nu lev vel! og hils gode Venner fra

Din Ven
Mofeldt.